

RS AU § 7 Omställningsarbete Räddningstjänst

Ärendenummer: RS 2025/2059

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

En omställning av Region Gotlands räddningstjänst behövs till följd av det försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa och statens krav på att stärka det civila försvaret. Gotlands strategiska läge ställer särskilt höga krav på att räddningstjänsten ska kunna fungera även under höjd beredskap och bidra till totalförsvaret. För att möta dessa krav behöver organisation, resurser och arbetssätt anpassas för att stärka kompetens, planeringsförmåga och olycksförebyggande arbete.

Mot bakgrund av detta har ett projekt påbörjats med syfte att genomföra en långsiktig och kontrollerad omställning som förbättrar det förebyggande arbetet, stärker beredskapen vid kriser och höjd beredskap och skapar en hållbar organisation för framtiden. Målet är att räddningstjänsten senast 2027 ska ha rätt organisation, kompetens och resurser för att verka i både fredstida kriser och höjd beredskap, med effektivare resursanvändning, frigjord tid för planering och ett tydligare fokus på kärnuppgiften.

Projektet omfattar bland annat framtagande av en plan för räddningstjänst under höjd beredskap, en organisatorisk översyn, omfördelning av arbetstid till planering och förebyggande arbete, säkerställande av nyckelkompetenser samt utveckling av ett långsiktigt och systematiskt förebyggande arbete baserat på risk- och sårbarhetsanalyser.

Bedömning

Förändrat omvärldsläge, återuppbyggnaden av det civila försvaret och ökade krav på samhällsviktig verksamhet innebär att Region Gotlands räddningstjänst behöver en tydlig och långsiktig inriktning för vilken förmåga som ska finnas från 2027 och framåt. Gotlands ö-läge och begränsade möjligheter till extern förstärkning förstärker behovet av en samlad och realistisk förmågebedömning.

Utan en översyn av verksamheten finns risk för otydliga prioriteringar, ineffektiv resursanvändning och investeringar som inte stödjer långsiktiga behov eller totalförsvarets krav. Projektet skapar ett gemensamt underlag för strategiska vägval avseende förmåga, inriktning och framtida utveckling.

Ur ett ekonomiskt perspektiv är projektet en styrande och kostnadsdämpande åtgärd. Genom att tydliggöra framtida förmågekrav minskar risken för kostnadsdrivande ad hoc-lösningar och felriktade investeringar.

Projektet bedöms kunna genomföras inom en rimlig budgetram, huvudsakligen med interna resurser och begränsat behov av extern kompetens. Kostnaden ska ses som en strategisk investering i långsiktig ekonomisk hållbarhet och effektiv resursanvändning från 2027 och framåt.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wikberg, enhetschef räddningstjänst, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-12-16